

MARKING SCHEME –2023-24

विषय नेपाली (CODE-124)

कक्षा-(XII)

निर्धारित समय – 3 घण्टा

अधिकतम अङ्क – 80

प्रश्न सङ्ख्या	खण्ड – 1 बहुवैकल्पिक वस्तुपरक प्रश्नहरू	अङ्क
1.	निम्नलिखित बहुवैकल्पिक प्रश्नहरूका सही विकल्प चुनेर लेख्नुहोस्।	(12x1=12)
i.	B.आभूषण।	
ii.	D.तीन।	
iii.	A.उपमा।	
iv.	A.उपमेय।	
v.	B.छन्द।	
vi.	D.आठ।	
vii.	A.न।	
viii.	B.शिखरिणी।	
ix.	A.॥ ९ - ११ ९ - ११ ९ - ११ ९,	
x.	C.उपमावाचक शब्द।	
xi.	B.गुरु।	
xii.	C.विराम	
2.	निम्नलिखित काव्यांश पढेर सोधिएका बहुवैकल्पिक प्रश्नहरूका सही विकल्प चुनेर उत्तर लेख्नुहोस्।	(8x1=8)
i.	C.वसन्त विचार।	
ii.	A.कविशिरोमणि लेखनाथ पौड्याल।	
iii.	C.शिशिर।	
iv.	C.न जाडो न गर्मी एवं सबैतिर सुन्दर भएकाले।	
v.	D.अँध्यारो।	
vi.	D.भुमरा।	
vii.	B.चराले।	
viii.	A.योग्य रैतीसँग।	
खण्ड 2 (वर्णनात्मक प्रश्नहरू)		
3.	निम्नलिखित प्रश्नहरूका संक्षेपमा उत्तर लेख्नुहोस्।	5x2=10
i.	दार्जिलिङको चियाकमानको । भारत स्वतन्त्र हुनुभन्दा अधिको समयको।	
ii.	आफू बसेको ठाउँबाट सधैँभरिको निम्ति निस्कासित हुने सजाय।	
iii.	हट्टाबाहर भएको रात त्यहीँ लुकेर बस्ने अनि बिहान भालेको पहिलो डाकमै कमान छोड्ने।	
iv.	आफ्नी मृत बेली छोकडीको रिक्त स्थान पूरा गरिदिने।	
v.	पुतलीले राधे बिरालोलाई छक्काएर आकाशमा उड्ने जसरी नै बडासाहेबको पञ्जाबाट उम्रिने।	
4.	निम्नलिखित प्रश्नहरूका संक्षेपमा उत्तर लेख्नुहोस्।	3x2=6
i.	कविशिरोमणि।	
ii.	राणा परिवारले साधारण जनतामाथि गरेको अन्याय र अत्याचार देखेर।	
iii.	शिरिषको फूल, वैशाको मान्छे।	

	निम्नलिखित प्रश्नहरूका उत्तर लेख्नुहोस् ।	
5.	उज्यालीले लेखकलाई ।	2
6.	रानु ज्ञानी थिई, उभिन्न ज्ञानको अपार भण्डार थियो अथवा उसको भित्री रूप राम्रो थियो ।	2
7.	पन्ध्र दिनमा । भयानक उदासीनता र महान् शून्यतामा ।	2
8.	विमल बाहिरबाट हेर्दा मखमल र साटनको खोल हालेको जस्तो सुन्दर र आकर्षक देखिए तापनि भित्र दयामाया नभएको स्वार्थी युवक थियो भने डाकु भांग्राको खोल हालेको अस्थिपञ्जर जस्तो बाहिर-भित्र दुवै रूप नराम्रो भएको थियो ।	3
9.	यात्रीले 'तिमी त बुढी भइसकिछौ' भनेदेखि ।	3
	निम्नलिखित प्रश्नहरूका उत्तर लेख्नुहोस् ।	
10.	आफ्ना जेठा दाज्यूले ट्युसनमा केटाहरूलाई हप्काउँदै पढाएको र प्रत्येक महिना तीनसय उपर कमाएको देखेर ।	2
11.	शरद ऋतुमा पर्ने तिहारको समयमा ।	2
12.	हामीले अंग्रेजी भाषा पढ्नुपर्छ, जान्नुपर्छ । आजको युगमा अंग्रेजी नपढे केही गर्न सकिँदैन तर अंग्रेजी भाषालाई मात्रै धेरै महत्त्व दिएर आफ्नो मातृभाषा नेपालीलाई चाहिँ लत्याउनु हुँदैन । अङ्ग्रेजी पढे पनि आफ्नो भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति आदिको संरक्षण र शिरोपर गर्दै अघि बढाउनु तथा बढ्नुपर्छ ।	4
	निम्न प्रश्नहरूका सङ्क्षेपमा उत्तर लेख्नुहोस् ।	
13.	हावभाव, स्वाङ, भाव प्रदर्शन गर्नु, नक्कल पार्नु, अनुकरण गर्नु आदि ।	2
14.	जब समाजमा अन्याय-अत्याचार, भाइ-भतिजावाद, थिचोमिचोले सीमा नाछ्छ तब क्रान्ति जन्मिन्छ ।	3
15.	हाम्रो समाज र परिवेश चिनाउँछ, हाम्रो अवस्थाप्रति सचेत बनाउँछ, विश्व-बन्धुत्वको भावना अर्थात् वसुधैव कुटुम्बकमको मन्त्र सिकाउँछ ।	3
16.	निम्न प्रश्नका उत्तर लेख्नुहोस् ।	(3x2=6)
i.	राजा अशोक चल्लको ताम्रपत्र । वि.सं १३१२ ।	
ii.	राई, लिम्बू, भोटिया, लेप्चा आदि सबैको सम्पर्कको साधन भएकाले ।	
iii.	रूपमति: रुद्रराज पाँडे, बसाई : लीलबहादुर छेत्री, तीन घुम्ती : विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला, आज रमिता छ: इन्द्रबहादुर राई ।	
17.	भूमिका 1 विषयवस्तु 3 उपसंहार 1	5
18.	पठाउनेको ठेगाना र तारिक 1 सम्बोधन 1 पत्रको मुख्य भाग 2 पाउनेको ठेगाना 1	5